

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 1. Quae qualitates in Episcopo requirantur

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

neq³ enim ab Augusto, neq³ ab omni Clero,
neque à Regibus, neque à populo iudex ju-
dicabitur.

4. Nullus insuper Legitimus Pontifex
Romanus, jure à Concilio Generali fuit
unquam depositus. Quod autem nonnul-
li in Schismate & alijs casibus deprehensi
sint illegitimi, & à Sede amoti, illa non fuit
depositio, sed declaratio illegitimæ intru-
sionis. Etiam si daretur Papa Hæreticus,
& ob incorrigibilem Hæresin amoveretur
à Concilio: illa proprie depositio non es-
set à Concilio procedens, sed Papa Hære-
ticus se pertinaciter manifestans, declara-
retur rescissus hoc ipso ab Ecclesia ut
emortuum caput.

TITVLVS TERTIVS.

De Statu Episcopali.

Articulus Primus.

*Quæ qualitates in Episcopo requi-
rantur.*

I. **D**ignitas Episcopalis quæ suprema
est in terris sub Summo Pontifi-

ce Petri successore, quatuor habet gradus, nimirum: Patriarchas, ArchiEpiscopos, Metropolitanos, Episcopos, qui gradus tantum extrinsece, respectu facto ad Ecclesias, & personas, quibus praesident, distinguuntur. Est vero Episcopatus Sacramentum, in quo per sensibilia signa, gratia & potestas spiritualis ex opere operato confertur, singulariter ad sacerdotes consecrandos, baptizatos confirmandos, & alia ad regimen animarum sibi subditarum perficienda. An verò Ordo Episcopalis characterem separatum à sacerdotali imprimat, & an duplex Ordo assignandus sit, ad concertationes scholasticas remittitur.

2. Septendecim vero qualitates, tum 1. ad Timot. 3. tum ad Tit. 1. referuntur, quæ omnes obligant ad mortale, nisi parvitas materiæ, aut supplementum aliquod excellentis virtutis, aut causa gravis excuset. Nō tamen omnes jure divino obligant, sed quædam ex ijs jure divino naturali, quædam jure Apostolico, quædam jure Ecclesiastico positivo: obligatio verò hæc indicatur ab Apostolo per verbum (*oportet enim*

(nim

nam) quod causalitatem & necessitatem dicit, & quod dicit necessitatem, in materia gravi ad salutem pertinente, æquivalet precepto, & ad peccatū mortale obligat. Qualitates vero ab Apostolo specificatas sequentibus examinabimus numeris.

3. Irreprehensibilem esse nihil aliud est, quam non habere vitium vel crimen alijs notum, quod sit objectum justæ reprehensionis. Hæc vero irreprehensibilitas requiritur in Episcopo, non tantum ex jure divino naturali, sive ex natura ipsius status, sed etiam quovis jure positivo. Ita exponit S. Chrysostr. in 1. ad Timoth. Homil. 10. *Eum quippe (inquit) qui regendos alios suscipit, tanta decet gloria virtutis excellere, ut instar solis cæteros veluti stellarum igniculos, in suo fulgore obscuret.* Debet habere hujusmodi vitam immaculatam, ut omnes in illum & ejus vitam veluti in exemplar excellens intueantur.

4. Unius uxoris vir apud Paulum dicitur, qui Bigamus non est. Id præclare Epiphani. Hæresi 59. *Non suscipit (inquit) S. Dei predicatio post Christi ad-*

ven-

ventum eos, qui mortua uxore secundis nuptijs conjuncti sunt, propter excellentem Sacerdotij dignitatem. Castitas vero & pudicitia, angelicam puritatem, tam animi quam corporis, contra corporis concupiscentias, voluptates venereas, & quaslibet immunditias, in Episcopis requirit. Sobrium esse & non vinolentum: omnem cibi potusque intemperantiam & excessum prohibet.

5. Tria in Episcopo ad regimen populi, ex vi status requiruntur. Nimirum: Doctrina, prudentia & doctrinae exercitium, tam in exhortando, quam in convincendo & redarguendo: non tamen tenetur ad dictionem eloquentem, sicut coram auditorum cætu fieri solet: sed sufficit, si doctrinaliter credenda, agenda, cavenda, intimare possit, & ignorantes docere, ac rebelles convincere, & si quid difficultatis, dubij, vel doctrinae periculosa occurrat, sciat resolvere, & malum sua doctrina impedire.

6. Ornatum esse dicit duò, alterum, ut intra terminos honestatis, in exteriori homi-

homine, vanitatem, levitatem, sæcularitatem, superfluitatem Episcopus fugiat: alterum ut quæ honesta sunt, ex superstitione & contemptu non relinquat.

7. Illa verba non iracundum, non percussorem, non superbum, non litigiosum, sed modestum, benignum, exponit S. Ambros. lib. de Dignit. Sacerdotali cap. 4. *Manus (dicens) improbas non habeat, & suspicionibus pravis minime percutiat conscientias aliorum, sed magis ab aliis illatas injurias patientur ferat, & mentis modestiam cunctis tranquillam ostendat.*

8. Nomine cupidi: omnis avaritia & concupiscentia oculorum, omnisque nimius temporalium bonorum amor ab Episcopo propulsatur. Nomen verò justitiam requirit in Episcopo. 1. Justitiam distributivam: qua beneficia, gradus, dignitates, in personas bene meritas distribuat. 2. Commutativam: qua in temporalibus bonis, sive acquirendis, sive possidendis, sive administrandis, & in contractibus juste se habeat. 3. Judiciale: ut in judicijs & causis quæ coram se, vel officiali suo deduci debent, æquitatem & discretionem servet.

9. Ille autem domui suæ bene præpositus dicitur, qui domesticos suos in timore Dei, mandatorum observantia, moribus bonis instruit, & talis esse debet domus Episcopi. Hæc enim est magistra publicæ disciplinæ, quid in ea agitur putant omnes sibi licere. Nomine hospitalitatis, omnis justa in pauperes ac indigentes liberalitas continetur. Quamvis speciali titulo teneatur Episcopus providere peregrinis ac pauperibus, si aliter per fundationes non sit provisum, unde suppetente substantia graviter peccat, si non provideat, ad hoc enim dotata est Ecclesia Cathedralis, ut Episcopus primo sibi, deinde Ecclesiæ & ministris, de reliquo peregrinis & pauperibus provideat.

Articulus Secundus.

De primo officio Episcopi, quod est, oves pascere.

I. **E**piscopi ex vi suæ consecrationis sunt in statu perfectionis dilectionis Dei & proximi exercendæ. Quia ex vi status &

D con-